

בעזרת השם יתברך

ספר
אֲשֶׁר הָיָה אֶל יוֹאֵל

דברות קודש שזכינו לשמוע מפי ראש הישיבה
שליט"א בסעודה שלישית שבת קודש פרשת
קרח, ובשבת קודש פרשת מטות - מסעי,
תשפ"ב, בקרית ברסלב - ליבערטי

יוצא לאור על ידי
"קרן הדפסה היכל הקודש"

היכל הקודש ברסלב

ירושלים

רח' רבי נחמן מברסלב 15
054-845-6150

בני ברק

רח' ירושלים 2
052-760-5715

טבריה

רח' משה שפירא 2
050-411-6421

בית שמש

רח' ריב"ל 6
050-419-9751

ברכפלד

רח' רשבי 19
052-715-6479

יבנאל

רח' המייסדים
052-716-3184

צפת

רח' צהל 1
050-412-6101

קרית ברסלב

ליבערטי - ניו יארק

האשקי

181 Huschke Road,
Liberty NY 12747

אשר בנהל

78 Denman Rd,
Liberty, NY 12754

עצתו אמונה

187 Twin Bridge Rd,
Liberty, NY 12754,

פעולת הצדיק

2-198 Steiglitz Rd,
Liberty, NY 12754,

מקור השמחה

67-1 Marx St,
Liberty, NY 12754,

ירושלים

21-1 Jerusalem St,
Liberty, NY 12754,

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

בארא פארק

4801 11th Ave
Brooklyn NY 11219
718.384.1652

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

בלומינגטאון

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

מאנסי

32 Dolson Road
Mansey NY 10952
347.733.7551

לונדון

23A St Andrew's Grove
447388582855

עריכה - המהר"ר הריב"א לאור ע"י

מכון עצתו אמונה

maebreslev@gmail.com

www.BreslevCenter.com

לשמיעת השיעורים הנפלאים
של ראש הישיבה שליט"א
חייגו:

קוץ ברסלב
079-704-0066

היוזק פאר אידישע שטוב
079-704-0069

דפוס ע"י

קרן הרפסה היכל הקודש

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

שבת קודש פרשת קרח, שנת תשפ"ב לפרט קטן,
שהה ראש הישיבה שליט"א בשטעטל, קרית
ברסלב - ליבערטי יע"א. בסעודה שלישית לימד
ראש הישיבה שליט"א מתוך הספר הקדוש לקוטי
מוהר"ן, חלק א', סימן רפב.

לפני שראש הישיבה שליט"א התחיל את השיעור שרו את הניגון:

וואס פארא סחורה איז אין הימל טייער,
וואס פארא סחורה זוכט מען דאָרט זייער,
וואס דארף א נשמה ווען זי קומט דאָרט אַרויף,
איַרע יאָרן און איַרע סעג
מישט מען דאָרט אויף.

וואס פארא סחורה איז אין הימל טייער,
וואס פארא סחורה זוכט מען דאָרט זייער,
וואס דארף א נשמה
ווען זי קומט דאָרט אַרויף,
איַרע יאָרן און איַרע סעג
מישט מען דאָרט אויף.

תורה, תורה, תורה תשובה תפלה,
און אביסעלע צדקה,
שבת, פסח, שבועות, סוכות,
שבת, פסח שבועות סוכות,
ד' מינים און נעגעסן מצה.

א קאפל, א קאפל און א נאָרסל,
און צוויי שיינע פֿיאַות.
תהלים, חוקש און גמרא,
און אביסעלע משניות.

וואס ער האט געטון, גרענגט ער אהין,
אביסל צי אסאך, אָבער יעצט איז ער רייך.
אָבער יעצט איז ער רייך,
אָבער יעצט איז ער רייך,
מיט מצות אסאך.

די מצות וואס מען טוט, איז דאָרסן גוט,
יעדע קליינע זאך, טוט אויף אסאך,
טוט אויף אסאך, טוט אויף אסאך,
איז גן עדן קומט ער אָן גלייך.

ס'לוינט זיך, ס'לוינט זיך,
צו כאַפֿן אַ משנה'לע,
כאפֿן אַ משנה'לע, ס'נעמט אַיין מינוט.
גן לויף שוין און קויף שוין,
און טו שוין אַ מצוה'לע,
טו שוין אַ מצוה'לע, ס'לוינט זיך באַר גוט.
זאג אביסעלע משניות,
וועסטו האַבן פון דעם חיות.
משנה באַטרעפט ווי נשמה,
נעב צו עסן פאר דיין נשמה.

[בתרגום חופשי:

מה הסחורה שחשובה בשמים
מה הסחורה ששם מאוד מחפשים
מה צריכה נשמה כשהיא מגיעה לשם
את הימים והשנים
שם מדפדפים

מה הסחורה שחשובה בשמים
מה הסחורה ששם מאוד מחפשים
מה צריכה נשמה כשהיא מגיעה לשם
את הימים והשנים
שם מדפדפים

תורה, תורה תשובה תפילה
ומעט צדקה
שבת, פסח, שבועות, סוכות
ד' מינים ואכילת מצה
כיפה, כיפה ואבנט (גארטל)

ושני פאות יפות
תהלים, חומש וגמרא
ומעט משניות

מה שהאדם עשה הוא מביא איתו לשם
מעט או הרבה, אבל כעת הוא עשיר
כעת הוא עשיר
כעת הוא עשיר
עם הרבה מצוות

המצוות שמקיימים טובות שם מאוד
כל דבר קטן חשוב מאוד
חשוב מאוד, חשוב מאוד
לגן עדן הוא נכנס מיד

משתלם, משתלם
לחטוף משנה
לחטוף משנה, זה לוקח דקה
גן רוץ כבר וחטוף כבר
תעשה כבר מצווה,
תעשה כבר מצווה
זה מאוד משתלם

תגיד קצת משניות
זה יתן לך חיות
משנה אותיות נשמה
תן לאכול לנשמה

ראש הישיבה שליט"א פתח ואמר: רבינו הקדוש אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק

א, סימן רפב):

דע, כי צריך לדון את כל אדם לכף זכות, ואפלו מי שהוא רשע גמור, צריך לחפש ולמצא בו איזה מעט טוב, שבאותו המעט אינו רשע, ועל ידי זה שמוצא בו מעט טוב, ודן אותו לכף זכות, על ידי זה מעלה אותו באמת לכף זכות, ויוכל להשיבו בתשובה. וזה בחינת, וזה הפירוש בפסוק (תהלים לו, ט): ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו; הינו שמהפסוק מזהיר לדון את הכל לכף זכות, ואף על פי שאתה רואה שהוא רשע גמור, אף על פי כן צריך אתה לחפש ולבקש למצא בו מעט טוב, ששם אינו רשע, וזהו: ועוד מעט ואין רשע - שצריך אתה לבקש בו עוד מעט טוב, שיש בו עדין, ששם אינו רשע, כי אף על פי שהוא רשע, איך אפשר שאין בו מעט טוב עדין, כי איך אפשר שלא עשה איזה מצוה או דבר טוב מימיו, ועל ידי זה שאתה מוצא בו עוד מעט טוב, ששם אינו רשע, ואתה דן אותו לכף זכות, על ידי זה אתה מעלה אותו באמת מכף חובה לכף זכות, עד שישוב בתשובה על ידי זה.

וזהו: ועוד מעט ואין רשע - על ידי שמוצא בהרשע עוד מעט טוב, ששם אינו רשע, על ידי זה: והתבוננת על מקומו ואיננו - הינו כשתבונן ותסתכל על מקומו ומדרגתו, ואיננו שם על מקומו הראשון, כי על ידי שמוצאין בו עוד מעט טוב, איזה נקדה טובה, ודנין אותו לכף זכות, על ידי זה מוציאין אותו באמת מכף חובה לכף זכות. וזהו: והתבוננת על מקומו ואיננו כנ"ל, והבן:

כעת עולה רבינו עוד דרגה: וכן צריך האדם למצא גם ב'עצמו' נקודות טובות. כי זה ידוע, שצריך האדם לזהר מאד להיות בשמחה תמיד, ולהרחיק העצבות מאד מאד (כמבאר אצלנו כמה פעמים).

אם נהיים חסיד ברסלב, צריכים לציית לרבינו, להיות בשמחה

ולהרחיק את העצבות והמרה שחורה. כל אדם נמשך לעצבות, אפילו אדם שהכל הולך לו טוב, עם כל זאת הטבע מושך לעצבות, אומר רבינו שצריך לעבוד בכל הכוחות להרחיק את העצבות.

וְאָפְלוּ בְשִׁמְתֵחִיל לְהִסְתַּכֵּל בְּעִצְמוֹ וְרוּאָה שְׁאִין בּוֹ שׁוּם טוֹב, וְהוּא מְלֵא חֲטָאִים, וְרוּצָה הַבַּעַל דְּבָר לְהַפִּילוֹ עַל יְדֵי זֶה בְּעִצְבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, חֵס וְשְׁלוֹם, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֶסוּר לוֹ לִפְל מְזָה, רַק צָרִיךְ לְחַפֵּשׁ וְלִמְצֵא בְּעִצְמוֹ אֵיזָה מְעַט טוֹב, כִּי אֵיךְ אֶפְשֶׁר שְׁלֵא עֲשֵׂה מִמִּיּוֹ אֵיזָה מִצְוָה אוֹ דְבָר טוֹב.

וְאֶף שְׁפִשְׁמֵתֵחִיל לְהִסְתַּכֵּל בְּאוֹתוֹ הַדְּבָר הַטוֹב, הוּא רוּאָה שְׁהוּא גַם כֵּן מְלֵא פְעָעִים וְאִין בּוֹ מֵתֵם, הֵינּוּ שְׁרוּאָה שְׁגַם הַמִּצְוָה וְהַדְּבָר שְׁבִקְדָשָׁה שְׁזָכָה לַעֲשׂוֹת, הוּא גַם כֵּן מְלֵא פְנִיּוֹת וּמַחְשְׁבוֹת זְרוֹת וּפְגָמִים הַרְבֵּה, אַבֵּל אוֹמֵר רַבִּינוּ: עִם כָּל זֶה אֵיךְ אֶפְשֶׁר שְׁלֵא יִהְיֶה בְּאוֹתָהּ הַמִּצְוָה וְהַדְּבָר שְׁבִקְדָשָׁה אֵיזָה מְעַט טוֹב, כִּי עַל כָּל פְּנִים אֵיךְ שְׁהוּא, עַל-כָּל-פְּנִים הֵיךְ אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה בְּהַמִּצְוָה וְהַדְּבָר טוֹב שְׁעֲשֵׂה, כִּי צָרִיךְ הָאָדָם לְחַפֵּשׁ וְלִבְקֹשׁ לְמִצְאָה בְּעִצְמוֹ אֵיזָה מְעַט טוֹב, כְּדֵי לְהַחֲיוֹת אֶת עִצְמוֹ, וְלִבּוֹא לְיַדֵּי שְׁמִיחָה כַּנ"ל, וְעַל יְדֵי זֶה שְׁמַחֲפֵשׁ וּמוֹצֵא בְּעִצְמוֹ עֲדִין מְעַט טוֹב, עַל-יְדֵי זֶה הוּא יוֹצֵא בְּאֵמֶת מִכֶּף חוֹבָה לְכֶף זְכוּת, וְיוֹכֵל לָשׁוּב בְּתְשׁוּבָה, עַל יְדֵי זֶה שְׁאֵדָם מַחֲפֵשׁ בְּעִצְמוֹ טוֹב, הוּא מַחֲיִיָּה אֶת עִצְמוֹ עִם הַטוֹב שִׁישׁ לוֹ, הוּא נִהְיֶה שִׁמַּח, וְזֶה מְבִיא אוֹתוֹ כִּבְר שְׁהוּא יַעֲשֵׂה עוֹד דְּבָרִים טוֹבִים, כִּי 'עִצְבוֹת', מִפִּילָה אֶת הָאָדָם לְעַבִּירוֹת רַחֲמָנָא לִיצְלָן, עַל יְדֵי זֶה שְׁהָאָדָם חוֹשֵׁב 'אֲנִי מִמִּילָא לֹא שׁוּוֹה כְּלוּם', לְכֵן, כְּשֶׁאָדָם מֵתְחִיל לְחַפֵּשׁ בְּעִצְמוֹ נִקְוֹת טוֹבוֹת, הוּא זוֹכֵה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה.

בְּבַחֲיִנּוֹת: וְעוֹד מְעַט וְאִין רָשָׁע וְהַתְּבוֹנְנָת עַל מְקוֹמוֹ וְאִינְנוּ, כַּנ"ל. הֵינּוּ כְּמוֹ שְׁצָרִיכִין לְדוֹן אַחֲרִים לְכֶף זְכוּת, אֶפְלוּ אֶת הַרְשָׁעִים, וְלִמְצֵא בְּהֵם אֵיזָה נִקְדוֹת טוֹבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה מוֹצִיאִין אוֹתָם בְּאֵמֶת מִכֶּף חוֹבָה לְכֶף זְכוּת, בְּבַחֲיִנּוֹת: וְעוֹד מְעַט וְכוּ' וְהַתְּבוֹנְנָת וְכוּ' כַּנ"ל, כְּמוֹ כֵּן, הוּא

אֶצֶל הָאָדָם בְּעֶצְמוֹ, שְׁצָרֶיךָ לְדוֹן אֶת עֶצְמוֹ לְכַף זְכוּת, וְלִמְצָא בְּעֶצְמוֹ אֵיזָה נְקֻדָּה טוֹבָה עֲדִין, כְּדֵי לְחַזֵּק אֶת עֶצְמוֹ שֶׁלֹּא יִפֹּל לְגַמְרֵי, חֵס וְשְׁלוֹם.

אם אדם מתאנח כל היום: "אני כלום!" "אני לא שווה כלום!" הוא חס ושלום יפול, רק אֲדַרְבָּא יִחְיֶה אֶת עֶצְמוֹ, וְיִשְׁמַח אֶת נַפְשׁוֹ בְּמַעַט הַטוֹב שְׂמוּצָא בְּעֶצְמוֹ, דְּהֵינּוּ מַה שְׁזָכָה לְעֲשׂוֹת מִיָּמָיו אֵיזָה מַצְוָה אוֹ אֵיזָה דְּבָר טוֹב. וְכִמּוֹ כֵּן צָרֶיךָ לְחַפֵּשׂ עוֹד, לִמְצָא בְּעֶצְמוֹ עוֹד אֵיזָה דְּבָר טוֹב, אדם צריך לחפש בעצמו דברים טובים: "ברוך השם שמרתי שבת", "ברוך השם הנחתי תפילין", "ברוך השם אני אוכל כשר", "ברוך השם יש לי מזווזה על הדלת", וְאַף שְׁגַם אוֹתוֹ הַדְּבָר הַטוֹב הוּא גַם-כֵּן מְעַרְבַּ בְּפִסְלֵת הַרְבֵּה, עִם פֶּלֶזָה יוֹצֵיא מִשָּׁם גַּם-כֵּן אֵיזָה נְקֻדָּה טוֹבָה. אם האדם חושב: 'מה כבר שוות המצוות הקטנות, אני רוצה להיות אדם נורמלי, עם מצוות חשובות ושלמות', הוא צריך לדעת שהמחשבות האלו מגיעות מהיצר הרע.

וְכֵן יִחַפֵּשׂ וְיִלְקֹט עוֹד הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂין נְגוּנִים, כְּמַבְאָר בְּמִקּוֹם אַחֵר (במאמר ויהי מקץ בסי' נ"ד), בְּחִינַת מִנְגֵן בְּכִלֵי זְמַר, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂמֵלֶקֶט הָרוּחַ טוֹבָה מִן הָרוּחַ נְכֹאָה עֲצֵבוֹת רוּחַ, עֵינֵי שָׁם. (עד כאן לשון רבינו זכרונו לברכה).

לרבינו יש דרך

לרבינו יש דרך איך להפוך כל אחד לטובה, על ידי זה שמסתכלים טוב על האדם, מחזיקים ממנו, לא מחפשים רק במה הוא צריך להשתפר, הוא ישתנה לגמרי לטובה.

כל מחנך יכול לראות את זה עם הילדים, תנסה ללכת עם התורה הזאת, תחפש בכל התלמידים שלך משהו טוב, אז כולם יהיו יהודים טובים.

הרבה פעמים חושבים הורים, הבן הזה הוא אברך חשוב, הבן ההוא הוא אברך עדין, אבל השלישי הוא לא בדיוק כמו שרצינו שיהיה, אומר רבינו, העצה לזה שתחשיב אותו, תחפש בו טוב, אז הוא יעשה תשובה, ויהיה טוב.

היסוד של חסידות ברסלב

זהו יסוד חשוב מאוד מאוד, מוהרא"ש זכותו יגן עלינו קורא לתורה הזאת היסוד של חסידות ברסלב! ואת זה אנחנו צריכים לחזור ולשנן, כי היצר הרע מגיע כל יום מחדש, הוא מתחיל להזכיר את כל הדברים הרעים שהאדם עשה, העיקר שהאדם יפול לעצבות ומרה שחורה, צריך לזכור ושב מה שרבינו אומר, אני הולך לחפש טוב.

רבינו הקדוש אומר (לקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן כה) אדם צריך להתבודד, לשוחח עם השם יתברך, לעשות חשבון הנפש עד כמה אנחנו רחוקים מהשם, ולעשות תשובה, אבל - אומר רבינו - זהו לא דבר שעושים כל היום, את זה עושים רק פעם אחת ביום, בחלק הנותר של היום צריך לחפש טוב, לדעת ולהאמין שהשם יתברך איתי.

מה הגיחוך?

עם זה מסביר מוהרא"ש מה שחכמינו הקדושים אומרים (מדרש תנחומא סימן ב'): קרח הלביש את כל אנשיו עם טליתות כחולות, והם שאלו את משה רבינו: "אנחנו צריכים גם להשחיל בטלית פתיל תכלת?" ענה משה רבינו: "כן! השם יתברך אמר שבגד עם ארבע כנפות צריך לתת בו פתיל תכלת", הוא התחיל לגחך: "אם פתיל אחד של תכלת יכול לפטור ציצית שלימה אז בוודאי ש'טלית ש'פְּתִילָה תְּכֵלֶת', לא צריכה פתיל תכלת..." אחר כך הוא הגיע שוב פעם למשה רבינו: "אם אני ממלא 'בֵּית מִלָּא סְפָרִים', בית שלם עם ספרי תורה, תפילין און מזוזות, צריך לקבוע מזוזה בדלת?" עונה משה רבינו: "כן!" אז הוא המשיך לעשות צחוק: "אם

יש ארמון שלם בלי שום ספר, יכולה חתיכת קלף קטנה, מזוזה, לפטור את כל הארמון, אז בוודאי אם ממלאים את כל הבית עם ספרים - אז לא צריך כבר מזוזה...” כך הוא עשה צחוק ממשה רבינו.

לכאורה לא מובן מה הגיחוך? הרי זה המצווה! רק הטענה שלו הייתה, משה רבינו לימד שצריך להחיות את עצמם עם הדברים הקטנים, עם הנקודות הטובות, עשה קרח צחוק: איך אפשר להחיות את עצמם עם פתיל בודד מתכלת? איך אפשר להחיות את עצמם עם מזוזה אחת קטנה? צריך לעבוד את השם עם אש להבה, עם כל החיות, צריך טלית שכולה תכלת, צריך בית שמלא בספרים!

אבל משה רבינו מלמד, זה נכון שאדם צריך לחשוב כל היום מהשם יתברך וכו', אבל אני אחיה את עצמי עם הפתיל תכלת, אני אחיה את עצמי עם המזוזה על הדלת! אני אחיה את עצמי עם נקודה אחת טובה שיש לי.

אין לי באמת עדיין 'בית מלא ספרים', אני עוד לא יכול עדיין לשבת כל היום וללמוד, אני עובד כל היום, אבל 'מעט' אני כן יכול, מעט גם חשוב אצל השם יתברך.

מוהרא"ש נשאר במקום אחרי התפילה

תחייה את עצמך עם הדברים הקטנים, תגיע לבית הכנסת להתפלל, תגיע לבית הכנסת ללמוד. אם מחלקים את הפרשה למעט כל יום, ביום ראשון עד שני, ביום שני עד שלישי, ביום שלישי עד רביעי, וכך הלאה, מסיימים כל שבוע את כל הפרשה. היו רואים את מוהרא"ש כל יום אחרי התפילה איך שהוא נשאר לשבת, הוא לקח חומש ועבר על הפרשה 'שנים מקרא ואחד תרגום' של אותו יום, אחר כך הוא למד פרק משניות ודף גמרא, זה היה בנוסף למה שהוא למד ביום ובלילה אצלו בחדר. מוהרא"ש היה מאוד עסוק, ואם דוחים את זה לאחר כך, דבר אחד גורר את השני, והשני את השלישי וכו', עד שלא לומדים.

היום עובר בלי תפילין

דיברתי עם אברך, הוא יהודי טוב, הוא אומר לי שהוא לא מניח תפילין, לא במזיד, הוא לא מחפש להיות רע, רק בבוקר הוא רוצה רק לארגן את זה ורק את זה לסדר, ופתאום היום עבר בלי תפילין, השם ישמרנו. לא מדברים פה בחורף שאפשר להניח תפילין עד השעה ארבע, מדברים פה מהקיץ, שאפשר להניח תפילין עד שמונה וחצי! יש שש עשרה שעות להניח תפילין!

דבר ראשון בבוקר, תגיע לבית הכנסת להתפלל, אין עבודה, אין עסקים, אין משרד, אין כלום, יש דבר אחד, אני הולך לבית הכנסת להניח את התפילין הקדושות, אני נקשר אל השם יתברך, אתה תראה שתהיה לך הצלחה.

"אבל אני צריך קודם לסדר משהו מאוד מאוד נחוץ ודחוף, אחר כך אלך להתפלל" - תחשוב טוב: אם היית עכשיו בבית חולים, היית צריך כעת ישועה גדולה, גם היית אומר 'אני צריך קודם לסדר משהו מאוד מאוד דחוף' לא! היית רץ להתפלל, לבקש מהשם.

כל כך הרבה יהודים מחכים לתפילות שלך, אני מכיר אברך שצריך לעבור כעת ניתוח מסובך, אני כל כך מבולבל מזה, לאברך הזה יש עסק, משרד עם עובדים, הוא מגלגל מאות אלפי דולרים, פתאום הוא נהיה חולה, הוא צריך לשכב בבית חולים, השם יתברך יעזור שתהיה לו רפואה שלימה ברמ"ח איבריו ושס"ה גידיו.

ראש הישיבה שליט"א ביקש מעומק ליבו:

יהודים צריכים ישועות! אתה עומד ומדבר בתפילה? ! מי שלא רוצה להתפלל שילך לדבר בחוץ.

אש בווערת, זה עובר מאחד לשני, אצל אחד צריך להוציא עין של ילד

רחמנא ליצלן, אצל השני מצאו את המחלה הידועה רחמנא ליצלן, ואתה מגיע לבית הכנסת ועושה ליצנות?! זה הרי פחד פחדים! אתה רוצה שהגיבור יגיע אליך הביתה?!

אני לא רוצה לספר כל מה שקורה כאן בקריה, כל כך הרבה משפחות צריכות ישועות, אי אפשר לספר הכל, אם אתה לא רוצה להתפלל, צא החוצה, בבית הכנסת אל תגיע לעשות שקט ולהשתיק, לבית הכנסת מגיעים להתפלל ולבקש מהשם יתברך.

בוודאי שאדם צריך להיות בֵּית מְלֵא סְפָרִים, וּטְלִית שְׁפֵלָה תְכַלֵּת, אבל משה רבינו אומר לנו: "בא לבית הכנסת!" הגמרא אומרת (מנחות ט:), התנא הקדוש רבי שמעון בן יוחאי אומר: "אֶפִּילוּ לֹא קָרָא אָדָם אֶלָּא קְרִית שָׁמַע שְׁחֲרִית וְעֲרָבִית, קָיִים לֹא יְמוּשׁ", אדם שמגיע בבוקר לבית הכנסת וקורא קריאת שמע, ומגיע בערב לבית הכנסת וקורא קריאת שמע, הוא יוצא עם זה ידי חובת המצווה של (יהושע א, ח): "וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה", (הגמרא אומרת שלא יאמרו זאת לעמי ארצות כי הם יתחילו לעשות כך), רואים מכאן את הגדלות של להגיע לבית הכנסת לשחרית, מנחה ומעריב, לא יוצאים סתם ידי חובת המצווה של לימוד התורה, אלא גם את המצווה של "וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה", שזה מצווה בכל רגע מהיום, כמו שהגמרא מספרת שם בהמשך: בן דמא שאל את דודו רבי ישמעאל: "אני כבר גמרתי את כל התורה כולה, מותר לי ללמוד חכמה יוונית?" הוא ענה לו: "כתוב בפסוק: 'לֹא יְמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה', תחפש שעה ביום שאז זה לא יום ולא לילה, ובזמן זה מותר לך ללמוד חכמה יוונית..."

זה מה שמלמד אותנו משה רבינו, בא לבית הכנסת! תניח תפילין! אין לך עדיין בֵּית מְלֵא סְפָרִים, כל היום שלך עדיין לא מנוצל עם דברים טובים, אבל מזוזה יש לי על הדלת, אני לומד בבוקר מעט חומש, מעט גמרא וקצת משניות.

כל זמן שאדם חי מדברים מהרכב שיש לו, המשאית, אופנוע, אונייה ומסוק שיש לו, אבל כשמגיע הזמן שמסתלקים מזה העולם, ממה מדברים אז? מדברים: הוא היה יהודי טוב, הוא התפלל שחרית, מנחה ומעריב, הוא תמיד נישק את המזוזה, הוא תמיד נתן צדקה, איפה הרכב? איפה המשאית? איפה האופנוע? איפה האוניה? איפה המסוק? - מגיע זמן שרק הפסוקים של החומש, הפרקי משניות, דפי הגמרא, דיבור כמה מילים להשם יתברך - הם חשובים.

קרח שפקח היה

השם יתברך יעזור, שתמיד נישאר אצל משה רבינו, שנעזוב את הפיקחות, כמו שרש"י אומר (במדבר טז, ז): "קִרַח שִׁפְכָת הָיָה מֵה רָאָה לְשִׁטוֹת זֶה", אומר מוהרא"ש, לא צריך להגיד זאת בלשון קושיא, זה לבד התירוץ, אתה יודע מה היה הבעיה שלו? קִרַח שִׁפְכָת הָיָה! בגלל שקרח היה פקח עצום, הוא רק היה עסוק עם חומרות וכו', לכן הוא חלק על הדברים הפשוטים שמשה רבינו מלמד אותנו.

השם יעזור שנציית לרבינו, כך יהיו לנו חיים יפים, אמן.

שבת קודש פרשת מטות - מסעי, שנת תשפ"ב לפרט
קטן, שהה ראש הישיבה שליט"א בשטעטל, קרית
ברסלב - ליבערטי יע"א. בסעודה שלישית לימד ראש
הישיבה שליט"א מתוך הספר הקדוש שבחי הרן, סימן
י וסימן יב.

ראש הישיבה שליט"א פתח ואמר: בשבחי הר"ן סימן ט כותב רבי נתן
איך רבינו עבד את השם בשנותיו הצעירות, איך הוא צם וסיגף את עצמו.

ממשיך רבי נתן וכותב (שבחי הר"ן, סימן י):

אך עקר עבודתו אשר על ידה זכה למה שזכה, הנה רק רבוי התפלות
והתחנונות והבקשות והרצויים והפיוסים, שהיה רגיל מאד להתפלל ולהתחנן
לפניו יתברך, והיה מרצה ומפיס אותו יתברך בכמה מיני תחנונות ובקשות
שיזכהו ברחמיו לקרבו לעבודתו יתברך.

רבינו סיפר ועקר מה שהועיל לו, שהעיקר מה שעזר לו כשהוא היה צעיר
היו התפלות שהתפלל בלשון אשכנז, באידיש, שהיה רגיל מאד ליחד לו איזה
מקום שמצא שאין שם בני אדם, והיה מפרש שיתחתו לפני ה' יתברך, בלשון
שמדברים בו, דהינו בלשון אשכנז, באידיש, והיה מרצה ומפיס אותו יתברך
ומבקש ומתחנן לפניו יתברך בכמה וכמה מיני טענות ואמתלאות שראוי לו
יתברך שיקרבו לעבודתו, הוא התחנן וביקש סליחה מהשם, "רבונו של עולם
תקרב אותי אליך, אני גם רוצה להיות צדיק אני גם רוצה להתפלל אני גם
רוצה ללמוד", והיה רגיל בזה מאד מאד, והיה מבלה ימים ושנים על זה, הוא
בילה ימים ושנים בעבודה של לדבר אל השם.

גם היה מטמין עצמו על גבי בית אביו תחת הגג, שהיה שם פמו חדר
במחיצה של קנים שמחזיקין שם תבן ומספוא, ושם היה מטמין עצמו, והיה
אומר תהלים, צועק בלחש להשם יתברך שיזכהו לקרבו אליו יתברך, שהשם
ירחם עליו שיהיה יהודי כשר.

שנחקה את זה

רבינו סיפר לנו את זה כי רבינו רצה שנחקה את זה, רבינו אמר (ליקוטי מוהר"ן חלק ב, סימן כה) מי שיציית, הוא ישיח את ליבו להשם יתברך, הוא גם יזכה להיות צדיק גדול.

התעניות והסיגופים שרבינו עשה, שהוא צם משבת לשבת (שבחי הר"ן, סימן ט) והוא לא לעס את האוכל רק הוא בלע את האוכל בשלמותו, כדי לא להרגיש טעם באוכל (שם סימן א) וכן הלאה, על זה אמר רבינו שבשום אופן לא נחקה אותו, רבינו אמר בפירוש שאם הוא היה יודע בשנותיו הצעירות למה אפשר להגיע אם מדברים אל השם יתברך - הוא לא היה מתייגע כל כך בעבודות קשות, הוא היה מתעסק רק בהתבודדות.

זהו דבר השווה לכל נפש

העבודה של לדבר אל השם זהו דבר השווה לכל נפש, כל אחד יכול לעשות זאת, אברכי כולל, בחורי ישיבה, בעלי בתים ועובדים. איפה שאתה רק נמצא, אם אתה בעבודה, אתה בא והולך, או שאתה ברכב, איפה שרק לא יהיה - אתה יכול לדבר אל השם, אתה רק צריך לפתוח את הפה ולהגיד להשם: "רבונו של עולם אני רוצה להתפלל, רבונו של עולם אני רוצה ללמוד".

הכח שיש ליהודי בפה

השבוע יש לנו בפרשה (פרשת מטות) את המצווה של נדרים. זוהי מצווה פלאית, ישנם דברים שהתורה לא מרשה לאכול, כמו בשר חזיר, נבילות וטריפות, מגיעה ההלכה של נדרים ואומרת אם אדם אומר על דבר היתר: "קִוְּנָם כְּפָר זֶה", אני לא הולך ליהנות מהלחם הזה, או מהמשקה הזה, זה הופך לאיסור, ואם אוכלים את זה בשוגג מביאים קרבן ובמזיד מקבלים מלקות.

כאן רואים את הכח שיש ליהודי בפה, אפילו דברי מאכל שהתורה מתירה לאכול אם הוא מוציא מהפה נדר שהוא לא הולך לאכול את זה, זה נהיה אסור מן התורה, אז בוודאי כשאדם מגיע להשם יתברך ואומר לו: "אני רוצה

להיות יהודי אני רוצה ללמוד אני רוצה להתפלל", "באמת אני רוצה להגיע לבית הכנסת להתפלל שחרית מנחה ומעריב, מה אני אעשה שיש לי נסיונות, היצר הרע משגע לי את הראש כל יום עם דברים אחרים" "רבונו של עולם אני רוצה לכוון בתפילה" "אני רוצה לזכות לעיניים זכות ולמח נקי" - בוודאי שזה מועיל!

זה חיזוק עצום, כי מה אם אדם מדבר דיבורי סרק, כמו 'אני הולך לאכול' 'אני לא הולך לאכול' 'אני הולך לישון' אני לא הולך לישון' זה כל כך חשוב, זה הופך לנדר, אז בוודאי כשיהודי מוציא מהפה שלו להשם מה הוא רוצה 'אני הולך לעבוד את השם' - שזה יביא אותו קרוב יותר להשם.

ממשיך רבי נתן ואומר:

וְהַכֹּל שֶׁכָּל הַמִּינֵי בְּקִשׁוֹת שֶׁבְּעוֹלָם שֶׁנִּמְצְאוּ בְּאִיזָה סֵפֶר שִׁיְהִי הַמְצוּי בְּיַמֵּינוּ, הַכֹּל כְּאֲשֶׁר לְכֹל, לֹא הִנִּיחַ שׁוֹם תְּחִנָּה וּבְקִשָּׁה שְׁלֹא אִמְרָה כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים, כֹּל תְּפִלָּה וּבְקִשָּׁה שִׁישׁ רַק בְּסִפְרִים, כְּמוֹ יְהִי רְצוֹן אוֹ לְשֵׁם יַחֲדָה אִמְרָה רַבִּינוּ הִרְבֵּה פְּעָמִים, הֵן תְּהִלִּים, וְסִפְרֵי שְׁעָרֵי צִיּוֹן, וְהַבְּקִשׁוֹת הַנִּדְפָּסִים בְּהַסְדָּוִרִים הַגְּדוֹלִים וְשָׂאָר מִיְּמֵי בְּקִשׁוֹת וּתְחִנּוֹת, וְאֶפְּלוֹ הַתְּחִנּוֹת הַנִּדְפָּסִים בְּלִשׁוֹן אֲשֶׁכְּנֹז, גַּם הַתְּחִינּוֹת בְּאִיִּדִישׁ, שֶׁאִפְשָׁר לְמַצּוֹא בְּמַחְזוּרִים עֲתִיקִים שֶׁל נִשְׁיָם, הַתְּחִינּוֹת הַפְּשוּטוֹת שֶׁמִּתְחִילוֹת בְּמִילִים כְּמוֹ: "לִיבְעַר גֹּאֵט" ["קַל אֶהוּב"], "דְּעֶרְבֵּרִימְדִיגְעֶר גֹּאֵט" ["הַקַּל הֶרְחַמְנִי"], כֹּלֵם לֹא הִנִּיחַ מְלֶאכְמָרָם, הוּא לֹא פִּסְפֵּס שׁוֹם תְּפִלָּה, אֲדִרְבֵּה, הוּא חִפְּשׁ אִיפֵה יֵשׁ עוֹד אִיזָה מִילָה שֶׁאִפְשָׁר לְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

וְהָיָה רְגִיל לֹמֵר כֹּל הַתְּחִנּוֹת שֶׁאַחַר מְעַמְדוֹת הַנִּדְפָּסִים אַחַר כָּל יוֹם יוֹם, וְהוּא הָיָה רְגִיל לֹמֵר כֹּל הַתְּחִנּוֹת כֹּלֵם שְׁלֵם כֹּל הַיָּמִים, בְּפַעַם אֶחָד, הוּא אִמְרָה אֵת כֹּל הַתְּחִינּוֹת שֶׁמְחוֹלְקִים לְפִי הַיָּמִים - בְּיוֹם אֶחָד.

גַּם הָיָה רְגִיל לְפַעְמִים לֹמֵר בְּתִהִלִּים רַק הַפְּסוּקִים הַמְּדַבְּרִים מִתְּחִנּוֹת וּבְקִשׁוֹת וְצִעֲקָה לֵה' יִתְבָּרַךְ, וְהָיָה אִמְרָה רַק פְּסוּקִים אֵלּוֹ וְהַשָּׂאָר לֹא הָיָה אִמְרָה. וְהָיָה אִמְרָה כֹּל הַפְּסוּקִים הָאֵלּוֹ מִכָּל סֵפֶר תְּהִלִּים בְּפַעַם אֶחָד, רַבִּינוּ הִיָּה לֹקַח

את התהלים ומלקט משם רק את הפסוקים שדוד המלך צעק אל השם "תעזור לי", ואת זה הוא אמר.

וּמִלְבַד פֶּל זֶה, הָעֶקֶר הָיָה, מֵה שְׁהִיָּה מִתְפַּלֵּל מֵעֲצָמוֹ, דְּהִינּוּ מֵה שְׁהִיָּה רְגִיל לְדַבֵּר מְלָבוּ לְפָנָי ה' יִתְפַּרֵּךְ בְּלִשׁוֹן אֲשַׁפְּנֶז, כאידיש, שְׁהִיָּה מִתְפַּלֵּל וְטוֹעֵן לְפָנָי ה' יִתְפַּרֵּךְ בְּכִמְהָ וְכִמְהָ מִיַּי טְעָנוֹת וְתַחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת שְׁאָמַר מִדַּעְתּוֹ וּמְלָבוּ כַּנ"ל שְׁיִזְכְּהוּ ה' יִתְפַּרֵּךְ לְעִבּוּדָתוֹ, רבי נתן מסיים את השיחה: וְזֶהוּ הָעֶקֶר, מֵה שְׁהוֹעִיל לוֹ לְזָכוֹת לְמֵה שְׁזָכָה, כִּף שְׁמַעְנוּ מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּפִרוּשׁ.

הסיפור שרבינו שמע כשהוא היה ילד

רבינו הקדוש נולד במעזיבוז בבית של סבא שלו הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו, לבעל שם טוב היה שתי ילדים קדושים, בן קדוש 'צבי' ובת קדושה 'אדל'. כשהבעל שם טוב הסתלק מזה העולם, עברה הדירה לרשות בתו הצדקת הגדולה אדל, לאדל היו שלוש ילדים צדיקים, הרבי הקדוש ר' ברוך ממעזיבוז זכותו יגן עלינו, הדגל מחנה אפרים הקדוש זכותו יגן עלינו, ואמא של רבינו - פיגא, כשאדל נפטרה הדירה עברה לבת פיגא, ושם נולד רבינו.

כל פעם שהתלמידים היו מגיעים למעזיבוז לציון של רבם - הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו, הם היו נכנסים לבית של הבעל שם טוב, והיו מעלים זכרונות מהזמנים בהם הם היו אצל הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו, הם היו משוחחים ומתלהטים אודות רבם הגדול, רבינו היה אז ילד בן חמש, והוא היה מקשיב לשיחות של אותם קדושי עליון, הצדיקים תלמידי הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו.

פעם שמע רבינו איך התחיל הבעל שם טוב את ימי חייו, איך הוא זכה למה שהוא זכה, אמו שרה היתה מאוד זקנה בשעת לידתו והיא נפטרה סמוך ללידה, וכשהבעל שם טוב היה ילד בן חמש קרא לו אביו, ואמר לו צוואתו בזה הלשון: "ישראלִיק! איך גיי יעצט אוועק פון דער וועלט - כדרך כל הארץ, איך בעט דיר זאלסט נישט מורא האבן פון קיינעם, זאלסט וויסן אז

דו ביסט קיינמאל נישט אליין, א איד איז נישט אליין, דער אייבערשטער איז מיט דיר, ביי דיר און נעבן דיר, וואס דו דארפסט בעט פון אים", [ישראל'יק! אני כעת עוזב את זה העולם - כדרך כל הארץ, אני מבקש ממך שלא תפחד מאף אחד, שתדע שאתה אף פעם לא לבד, יהודי לא לבד, השם יתברך נמצא איתך, עמך ואצלך, מה שאתה צריך תבקש ממנו"] וכך נפטר אביו של הבעל שם טוב.

תפלה ואמונה

תחשבו לעצמכם, ילד בן חמש נשאר בודד בעולם, אין לו אף אחד בעולם! אבל הוא לא נבהל, המילים האחרונות של אביו נשארו חקוקות לו בלב, הוא התחיל לדבר אל השם, הוא הלך לטייל וביקש מהשם: "רבונו של עולם אני רעב", "רבונו של עולם אני עייף", "רבונו של עולם אני צריך בגדים", רבונו של עולם אני רוצה להיות צדיק", "רבונו של עולם אין לי אף אחד - רק אותך!" כך הוא גדל ונהיה הבעל שם טוב הקדוש, עם תפילה ואמונה.

כשרבינו שמע זאת בהיותו ילד, הוא התחיל לחקות זאת, הוא היה חומק בשקט לציון של סבו הבעל שם טוב, שם במעזיבוז, הוא היה מבקש ובוכה להשם יתברך - ורבינו אמר - בזכות זה זכיתי למה שזכיתי.

חכמה להיות צדיק כזה גדול?

פעם מישהו היה אצל רבינו, ואמר לרבינו: "חכמה בכלל להיות כזה צדיק גדול? ! בוודאי שרבינו גדל ונהיה רבינו, כי הוא יוצא מצדיקים גדולים שרפי מעלה, אתם נכד של הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו, ונכד של הרב הקדוש רבי נחמן מהורדנקה זכותו יגן עלינו [רבינו קרוי על שם הסבא הזה, הוא היה מהתלמידים הכי גדולים של הבעל שם טוב, והוא קבור בטבריה] ושל עוד צדיקים, זאת הסיבה שבגללה זכיתם לכאלו מדרגות גבוהות" רבינו התרגז מאוד והוא צעק (שבחי הר"ן, סימן כו): "אני הגעתי למה שהגעתי, לא בגלל שאני יוצא מכאלו סבים גדולים, לא בגלל שהנשמה שלי וכו', אלא בגלל שהתיגעתי הרבה, וכל אדם יכול לזכות לזה", "ואפילו אם הייתי נולד בבית

הכי פשוט, גם הייתי זוכה למדריגות שלי, על ידי שהתייגעתי הרבה". (שבחי הר"ן, סימן כה).

זאת טעות של בחורים ואברכים, חושבים 'ההוא יכול להצליח, כי הוא יחסן, אבל אבא שלי שואב מים, משלוחן, נהג אוטובוס, אבא שלי כלום'ניק, אני לא יכול להצליח' אבל רבינו אומר אחרת אם היה לי אבא שואב מים, מוכר או רוכל, גם הייתי מגיע למה שהגעתי, כי דיברתי הרבה אל השם, אני הרבה התפללתי, ביקשתי וטענתי בפני הקדוש ברוך הוא.

לא הייתה שיחה אחת אצל רבינו שבה רבינו לא היה משוחח עם אנשי שלומינו מתפילה והתבודדות. כל השיחות היו רק כדי להחדיר בנו את הענין של תפילה והתבודדות.

מה זה ברסלב?

אם מגיעים לרבי, כבר גרים כאן בשטעטל בברסלב, ושולחים כבר את הילדים לברסלב, צריך לדעת 'מה זה ברסלב?' זה לא חסידות, וזאת לא מפלגה, אם מדברים אל השם - אז יש שייכות עם רבינו.

ברסלב זה לא מקום ש'אני כבר שייך לכאן מדורי דורות...' מסכן, רחמנות על מי שכבר דורי דורות שייך לברסלב... מה יש לך מלהיות דורי דורות בברסלב אם אתה לא עושה התבודדות?!

כל הענין של 'חסידות ברסלב' זהו דבר אחד, רבינו מזכיר לנו עוד פעם ועוד פעם שנזכור לדבר אל השם יתברך. אם יש לי בעיה בבית, בעיה איתי, בעיה עם הפרנסה, בעיה עם העבודה, בעיה עם הילדים, בעיה עם היצר הרע שלי, אני הולך לדבר עם השם יתברך.

אני לא לבד, איפה שאני נמצא אני יכול לדבר אל השם, אני מטייל עם השם, אם אני יושב ברכב - אני מדבר משם אל השם, ואם אני יושב באוטובוס - אז אני מדבר משם אל השם.

תעשה עם השפתיים

אף אחד לא צריך לשים לב מה אני עושה, לא צריך לצעוק, לא צריך לצווח, לא צריך לגנוח, אני מנענע עם השפתיים. אחד הגיע פעם לרבינו להגיד שאין לו חדר מיוחד איפה שהוא יכול לדבר אל השם, כשהוא יקנה בית משלו הוא הולך לבנות שם קומה ל'הכנסת אורחים', וקומה להתבודדות... אמר לו רבינו (שיחות הר"ן, סימן ערה): "מתחת לטלית זה כמו חדר מיוחד" מתכסים עם הטלית ומדברים אל השם.

כשמדברים אל השם יכול להידמות לפעמים, שההוא מדבר אל השם וההוא מדבר אל השם אבל לי זה לא הולך, אף אחד לא מקשיב לי, אז נלמד מה שרבינו סיפר על עצמו, שגם לו היה נדמה שאף אחד לא מקשיב לו.

כותב רבי נתן (שבחי הר"ן, סימן יב):

וְאִף־עַל־פִּי־כֵן, הָיָה נִדְמָה לוֹ תָּמִיד שְׂאִין מִסְתַּפְּלִין עָלָיו כָּלֵל וְאִין שׁוֹמְעִין לוֹ כָּלֵל, כְּשֶׁרִבִּינוּ הִיָּה מְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם תָּמִיד הִיָּה נִדְמָה לוֹ שֶׁלֹּמַעֲלָה בִשְׁמַיִם אִף אֶחָד לֹא מִקְשִׁיב לוֹ וְאִף אֶחָד לֹא מִסְתַּכֵּל עֲלָיו, רַק אֲדַרְבָּא, נִדְמָה לוֹ שְׁמַרְחִיקִין אוֹתוֹ מֵעֲבוּדָתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכָל מִינֵי הַרְחָקוֹת וְכֹאֱלוֹ אִין רוֹצִין בּוֹ כָּלֵל וְכָלֵל, אֲלֵא הַפּוֹךְ כִּמָּה שִׁוּתֵר דִּיבֵר אֶל הַשֵּׁם הִיָּה תָּמִיד נִדְמָה לוֹ שֶׁלֹּא צְרִיכִים אוֹתוֹ וְרוֹצִים לְדַחוֹת אוֹתוֹ, פִּי הָיָה רוֹאֶה שְׁחוּלְפִין וְעוֹבְרִין פְּמָה וְכִמָּה יָמִים וְשָׁנִים וְעִדִּין הוּא רְחוֹק מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ וְלֹא זָכָה עִדִּין לְשׁוּם הַתְּקַרְבוּת, כִּי הוּא הִיָּה רוֹאֶה שְׁעוֹבְרִים שְׁנִים רְבוֹת וְעִדִּין לֹא זָכָה לְהִיּוֹת קְרוֹב לְהַשֵּׁם, הוּא עִדִּין רְחוֹק מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, עַל כֵּן נִדְמָה בְּעֵינָיו שְׂאִין שׁוֹמְעִין דְּבָרָיו כָּלֵל, וְאִין מִסְתַּפְּלִין עָלָיו כָּלֵל, רַק אֲדַרְבָּא, מְרַחֲקִין אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי הַתְּרַחְקוֹת מֵעֲבוּדָתוֹ וְתִבְרָךְ, לְכֵן הִיָּה נִדְמָה לוֹ שֶׁאִף אֶחָד לֹא שׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ וְלֹא מִסְתַּכְלִים עֲלָיו, אֲדַרְבָּה הִיָּה נִדְמָה לוֹ שְׁדוּחִים אוֹתוֹ מֵהַקְדוּשָׁה עִם כָּל מִינֵי הַתְּרַחְקוֹת, אִף אִף עַל פִּי כֵן, הָיָה מְחַזֵּק עַצְמוֹ מְאֹד, וְלֹא הֵנִיחַ אֶת מְקוֹמוֹ, עִם כָּל זֹאת רִבִּינוּ הַתְּחַזֵּק מְאֹד וְלֹא הִפְסִיק אֶת עֲבוּדָתוֹ הַקְדוּשָׁה.

וְכִמָּה פְּעָמִים הָיָה שְׁהִיָּה נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ, כִּמָּה פְּעָמִים הִיָּה אֲצֵל רִבִּינוּ שֶׁהוּא

נהיה שבור מאוד, מחמת זה שראה שהוא מתפלל ומעֵתיר ומפציר כֵּל כָּךְ שִׁיתְקָרֵב לְעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְאֵין מִסְתַּפְּלִין עָלָיו כָּלֵל, כי הוא ראה שהוא מתפלל, מבקש ומפציר שהוא רוצה להיות יהודי כשור, והיה נדמה לו שאף אחד לא מסתכל עליו, ומחמת זה נפל לפעמים בדעתו ולא הִיָּה מְדַבֵּר עוֹד כָּל כָּךְ בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵי אֵיזָה יָמִים.

אחר כך נזכר בעצמו והתפיש בעצמו על שהרהר אחר מדותיו יתברך, כי באמת בודאי השם יתברך חנון ורחום וכו', ובודאי הוא רוצה לקרבו וכו', וחזר ונתחזק בדעתו והתחיל שוב להעֵתיר ולדַבֵּר לַפְּנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כַּנִּל, אחר כך הוא התבייש, הוא חשב לעצמו: 'יש לי טענות על השם? יש לי קושיות על השם?! הוא התחיל בחזרה לדבר אל השם וכן הִיָּה פְּמָה פְּעָמִים, וכך היה הרבה פעמים.

השם יעזור שנציית לרבינו, כך יהיו לנו חיים יפים, אמן.

